

HET BEELD VAN JODEN EN JODENDOM IN KATECHETISCHE METHODEN. Een onderzoek ten behoeve van predikanten, katecheten en producenten van katechetisch materiaal; samengesteld door een *onderzoekskommissie van de Raad voor de verhouding van Kerk en Israël* en de *Raad voor de Katechese*. Centrum voor edukatie, Driebergen, 1984. 60 blz. f 6,50.

Twee jaar werkte een commissie van de Raad voor de verhouding van Kerk en Israël en de Raad voor de Katechese aan een onderzoek naar de beeldvorming van joden en jodendom in veel gebruikte methoden voor de (N.H.) kerkelijke katechese. Doel van het onderzoek was, vooroordelen t.a. v. joden en jodendom te bestrijden; de zin ervan, om de ontmoeting met het jodendom zuiverend te laten werken op het eigen belijden van de N.H. Kerk. Het resultaat van dit onderzoek werd neergelegd in een brochure onder bovengenoemde titel.

Aan de hand van een 5-tal theologische criteria werden 13 katechetische methoden - merendeels vrij recentegeanalyseerd. Het belangrijkste resultaat van dit onderzoek: gekonstateerd werd dat de eigen werkelijkheid van het jodendom in zo goed als alle methoden afwezig was. Een konklusie, die men zó en in die mate niet had verwacht: 'Het frapperende voor ons is, dat uitgesproken beeldvorming nauwelijks plaatsvindt. Maar omdat joden toch worden genoemd naar aanleiding van het nieuwe testament ontstaat er een onuitgesproken beeldvorming: dat van een overleefde religie. Dit resultaat bevestigt ons inziens de opvatting, dat de kerk de plaats van Israël heeft ingenomen, nog steeds wijd verbreid is' (blz. 54-55).

Als toekomstig huiswerk ziet de commissie een verdere doordenking van de vraag naar het toenmalige konflikt tussen messiaanse gemeenten en het toenmalige jodendom. In konkreto houdt dit in: verder nauwkeurig onderzoek naar de farizeese 'ideologie' vanuit de rabbijnse bronnen en een zorgvuldige exegeese van de betreffende evangelieteksten. En verder: een uitdieping van de problematiek rond de verhouding tussen Paulus en de evangeliën én de eerste uitingen van de 'jonge kerk'; tenslotte het ondernemen van pogingen om de gegroeide vanzelfsprekende belijdenis 'Jezus is de messias' - vanuit het jodendom een aangevochten kwestie - opnieuw te formuleren.

Het onderzoeksverslag sluit af met de vraag of binnen de katechese een pedagogisch klimaat aanwezig is die de onzekere situatie van de kerk tegenover de joden aan de orde kan stellen. De commissie meent dat er zeker van een kentering in dit klimaat sprake is; doch er is nog een lange weg te gaan. Afgezien van het feit dat de meeste geanalyseerde methoden in het (R.K.) godsdienstonderwijs ('katechese') vrijwel niet gebruikt worden, verdient deze brochure zeer de aandacht van katecheten en 'methodenmakers'. Sterker nog: verplichte literatuur (Besteladres: Postbus 1100, 3970 BC DRIEBERGEN, tel. 03438-18334).